

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Az adatvédelmi biztos első féléves tevékenysége

Dr. Szabó Endre

(Megjelent: Infokommunikáció és jog, 2004/2., 66-69. o.)

Az országgyűlési biztosok közül az utóbbi időben valószínűleg Péterfalvi Attila nevével találkozhatott leggyakrabban a közvélemény. Ez a tény nem feltétlenül jelenti azt, hogy a biztosok közül a legtöbbször az adatvédelmi ombudsmant keresik meg kérdésükkel, panaszukkal az állampolgárok, hanem nagyban befolyásolja ezt a biztos szerepfelfogása. Az Európai Unió már a csatlakozás előtti években arra buzdította a hazai ombudsmanokat, hogy folytassanak jogpropaganda tevékenységet, mutassanak aktivitást, hívják fel a rendelkezésükre álló eszközökkel minél szélesebb körben az állampolgárok figyelmét az őket megillető jogokra, a jogaikat veszélyeztető jelenségekre, valamint a lehetséges jogorvoslati módokra. Részben ennek a tevékenységnek köszönhető, hogy az utóbbi években eddig nem látott mértékben, éves szinten 60-70%-kal nőtt az Adatvédelmi Biztos Irodájához érkezett beadványok száma. Az ügyként iktatott beadványok száma az idei évben minden valószínűség szerint meg fogja haladni a kétezret. Június végéig ezeregyszáz ügyön dolgoztak, illetve dolgoznak a munkatársak.

Az idén beérkezett ügyek mintegy 43-44%-a panaszügy, 25%-a ügynevezett konzultációs ügy, amelyben a beadványt tevő nem panasza kivizsgálását, hanem az adott kérdésben a biztos állásfoglalását kéri. Magas a száma a jogszabály-veleményezéssel foglalkozó ügyeknek, az összes ügy 23%-át teszik ki. Huszonhat alkalommal indított az első félévben hivatalból vizsgálatot a biztos.

Az adatvédelmi biztos a többi országgyűlési biztoshoz hasonlóan minden évben beszámol tevékenységéről az Országgyűlésnek. A biztosok a plenáris ülést megelőzően számos bizottság előtt is megteszik szóbeli kiegészítésüket az írásban benyújtott beszámolóhoz, majd a teljes ülés dönt annak elfogadásáról. Az Országgyűlés az adatvédelmi biztos 2003. évi munkájáról szóló beszámolóját június közepén egyhangúlag fogadta el.

Előre kell bocsátanom, hogy még az adatvédelmi biztos munkatársaként sem rendelkezem, nem rendelkezhetem teljes rálátással a mintegy negyvenöt fő foglalkoztató Iroda munkájára, mégis, a hivatal vezető munkatársainak segítségét is megköszönve megpróbálok a következőkben képet adni a folyóirat olvasóinak arról, hogy melyek voltak az adatvédelmi biztos első féléves munkájának legfontosabb eseményei.

Az adatvédelmi törvény módosítása

Az adatvédelmi biztos munkáját és a hazai adatvédelmet is befolyásolta a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) január 1-jén, illetve május 1-jén hatályba lépett módosítása.

A legfontosabb változások a következők: az Avtv. kiegészült a hatályát szabályozó új paragrafussal. Az értelmező rendelkezések között új fogalmakat is találunk, így a bünyügyi személyes adat, a közérdekből nyilvános adat, vagy a személyesadat-nyilvántartó rendszer fogalmát, de van olyan definíció is, amelyet az adatvédelmi biztos gyakorlata során már az Európai Unió vonatkozó irányelve szerint értelmezett eddig is, jogszabályi rögzítése ez év első

feléig mégis elmaradt (ilyen a hozzájárulás meghatározása). A törvényalkotó pontosította az adatfeldolgozásról szóló rendelkezéseket, és kiegészítette a célhoz kötöttség elvének szabályait, amely azok gyakorlati alkalmazását is megkönnyíti. Fontos még megemlíteni, hogy a bírósági jogérvényesítés lehetőségét nevesítő rendelkezések is módosultak január elsejével.

Témánk szempontjából talán a legjelentősebb módosítás, hogy az adatvédelmi biztos feladatát kijelölő rendelkezések is kiegészültek. Ez év elejéig az Avtv. 24. §-a három pontban határozta meg a biztos feladatait: ellenőrzi e törvény és az adatkezelésre vonatkozó más jogszabály megtartását; kivizsgálja a hozzá érkezett bejelentéseket; gondoskodik az adatvédelmi nyilvántartás vezetéséről. Ez most két ponttal bővült: elősegíti a személyes adatok kezelésére és a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó törvényi rendelkezések egységes alkalmazását; gyakorolja és ellátja az e törvényben meghatározott hatásköröket és feladatokat. Ezek a „hatáskörök és feladatok” az uniós tagsággal együtt járó jogharmonizációs kötelezettségünk nyomán meghatározott hatósági jogokra utalnak.

Az adatvédelmi biztos eddig is jogosult volt a jogellenes adatkezelés észlelése esetén az adatkezelőt az adatkezelés megszüntetésére felszólítani. A módosítás után, amennyiben az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó a jogellenes adatkezelést, illetve adatfeldolgozást a felszólítás ellenére sem szünteti meg, a biztos elrendelheti a jogosulatlanul kezelt adatok zárolását, törlését vagy megsemmisítését, megtilthatja a jogosulatlan adatkezelést vagy adatfeldolgozást, továbbá felfüggesztheti az adatok külföldre továbbítását. Az adatkezelő és az adatfeldolgozó az adatvédelmi biztos döntése ellen bírósághoz fordulhat. A biztosnak megmaradt a talán „legélesebb” fegyvere, hogy a jogellenes adatkezelésről, feldolgozásról, valamint annak körülményeiről tájékoztathatja a nyilvánosságot.

Új, hatósági jogkörével az adatvédelmi biztos ez idáig mindössze néhány alkalommal élt. Valószínűleg több éves joggyakorlatra lesz szükség ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, vajon mennyiben tette hatékonyabbá az adatvédelmi biztos munkáját a hatáskör-bővítés. Jelenleg nem lehet még eldönteni, hogy a nyilvánosság tájékoztatása mint szankció elegendő-e azoknak a folyamatoknak a visszaszorítására, amelyek ellen az adatvédelmi biztos küzd, vagy valóban rendszeresen élnie kell az adatok zárolásának, törlésének, megsemmisítésének lehetőségével.

Az Avtv. módosítása során a törvény kiegészült azzal a rendelkezéssel, mely szerint az adatkezelő, illetve az adatfeldolgozó szervezetén belül közvetlenül a szerv vezetőjének felügyelete alá tartozó belső adatvédelmi felelőst kell kinevezni vagy megbízni az országos hatósági, munkaügyi vagy bünyügyi adatállományt kezelő, feldolgozó szervnél, a pénzügyi szervezetenél és a távközlési, valamint közüzemi szolgáltatónál. A belső adatvédelmi felelős feladatát az Avtv. részletesen meghatározza. Feladatai közül kiemelendő, hogy köteles elkészíteni a belső adatvédelmi szabályzatot. Az adatvédelmi szabályzat tartalmi követelményeivel összefüggésben számos kérdés érkezik az adatvédelmi biztoshoz. A biztos arra tekintettel, hogy annak alkalmazási területe rendkívül szerteágazó lehet, nem tett közzé olyan mintaszabályzatot, amelyet az adatvédelmi szabályzat készítésére kötelezett adatkezelők alapul vehetnének.

Változások az adatvédelmi nyilvántartás területén

Ahogy azt fentebb említettem, az adatvédelmi biztos gondoskodik az adatvédelmi nyilvántartás vezetéséről. Az adatvédelmi nyilvántartásba az Avtv-ben meghatározott kivételektől eltekintve minden adatkezelő köteles bejelentkezni, és az adatkezelés legfontosabb jellemzőit megadni. Ezt követően az adatkezelő egy nyilvántartási számot kap. A nyilvántartásba vétel nem azt igazolja, hogy az adatkezelő eleget tesz az adatkezelésre vonatkozó jogszabályoknak, hanem mindössze annyit, hogy bejelentési kötelezettségét teljesítette. Úgy is fogalmazhatunk, hogy a bejelentés az adatkezelés jogszerűségének szükséges, de nem elégséges feltétele. A bejelentések nyilvánossá tétele és az azokban való keresés lehetőségének célja az, hogy az érintett tájékozódhasson arról, ki milyen adatokat tart róla nyilván. Az év elejétől kezdődően az adatvédelmi biztos a nyilvántartásba vételt megelőzően előzetes ellenőrzést végezhet. Új adatállomány feldolgozását vagy új adatfeldolgozási technológia alkalmazását megelőzően például az országos hatósági, munkaügyi és bünyügyi adatállományok kezelését ellenőrizheti. Az intézmény bevezetése az adatvédelmi biztos tapasztalatainak figyelembe vételével történt.

A nyilvántartás terén új feladatot jelent, hogy az adatvédelmi biztos az év elejétől kezdve köteles a belső adatvédelmi felelősök nevét és elérhetőségi adatait nyilvántartani.

A 2004. év már kirajzolódó tendenciái

Az idei év első féléves tapasztalatai egyértelműen bizonyították, hogy nem gyengülnek, hanem sokkal inkább világosabbá, markánsabbá válnak azok a folyamatok, amelyek az állampolgárok személyes adatainak védelméhez fűződő alapvető jogát veszélyeztetik. Ahogy arról az adatvédelmi biztos az Országgyűlés előtt is beszámolt, aggasztónak tartja azokat a törekvéseket, amelyek – különböző okokra hivatkozva – ahhoz vezetnek, hogy a polgárokat egyre szélesebb körben korlátozzák jogaikban, így személyes adataik védelméhez fűződő jogukban. Ilyen érvként merülnek fel a terrorizmus elleni harc, a közbiztonság, vagy a magánszférában a munkavállalók kontrollja, a vagyonyvédelem. Ezek a célok természetesen elfogadhatóak mindenki számára, az adatvédelmi biztos az ezeket szolgáló helytelen eszközök alkalmazása ellen emeli fel szavát.

De melyek azok a történések, amelyek alapján az adatvédelmi biztos úgy érzékeli, az adatvédelem Országgyűlés által megbízott „őreként” különösen ébernek kell lennie? Milyen tartalmú jelzések, beadványok érkeznek az Adatvédelmi Biztos Irodájához?

Évek óta megfigyelhetően vannak olyan ügýtípusok, amelyek újra meg újra előfordulnak. Visszatérő problémát jelent például a biztosítási esemény igazolásához szükséges adatkör meghatározása. A központi kérdés az ilyen ügyeknél az, hogy milyen személyes adatokat követelhet a biztosító a biztosítottól? Ha olyan adatok szolgáltatásától teszi függővé a biztosító az ügyintézés, amelyek nem nélkülözhetetlenek a biztosítási esemény megállapításához, sérül az adatkezelés célhoz kötöttségének elve, így a biztosító adatkezelése jogellenes. Idén a biztosítótársaságok útlemondási biztosítása során tapasztaltak nyomán érkezett több ilyen panasz az adatvédelmi biztoshoz.

Elsősorban a direkt marketing tevékenységet folytató szervek hibáznak akkor, amikor úgy gondolják, hogy amennyiben egy adatbázis nyilvánosan hozzáférhető, a benne található személyes adatok tetszőleges, például közvetlen üzletszerzési célra is felhasználhatóak. Ebben az évben zárult le az a vizsgálat, amelynek során a biztos egy egyesület ilyen jellegű tevékenységének jogszerűségét vizsgálta. Az ügy lezárása kapcsán Péterfalvi Attila leszögezte: az a tény, hogy a Pénzügyminisztérium honlapján megtalálhatók a könyvviteli szolgáltatást végző személyek (könyvelők) név- és címadatai, nem jár azzal, hogy azok az érintettek hozzájárulása hiányában is

igénybe vehetők direkt marketing célra. A kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló 1995. évi CXIX. törvény egyértelműen meghatározza, hogy a jogszerűen nyilvánosságra hozott adatállományban szereplő személyes adatok is csak akkor használhatóak fel ilyen módon, ha az eltérő célú felhasználás lehetőségéről az érintettet előzetesen tájékoztatták, és nem kívánt élni a letiltás lehetőségével. Legutóbb a könyvvizsgálók nyilvánosságra hozott személyes adatait használták fel hasonló célra. Az ügy vizsgálata során a jogellenes adatkezelést szintén megállapította a biztos.

Tendenciaként állapítható meg a kéretlen kereskedelmi célú elektronikus levélüzenetek, ismertebb nevükön a spamek miatti panaszok számának növekedése. A spammelők nem hivatkozhatnak arra, hogy a jogalkotó ködösen fogalmazott, többféleképpen értelmezhető normát fogadott volna el. Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 14. §-ának lényege, hogy spamet csak a címzett előzetes, kifejezett hozzájárulása birtokában lehet küldeni. Annak bizonyítására, hogy ez valóban mennyire nem tudatosodott a marketing tevékenységgel foglalkozókban, elég utalni arra, hogy az adatvédelmi biztos címére csak az idei évben tízezer (!) ilyen üzenet érkezett. Pedig egy spam „ára” igen borsos is lehet. Ha ugyanis a címzett polgári pert indít a spammelő ellen, melynek során nem kér mást a bíróságtól, mint hogy állapítsa meg a jogsértést, és tiltsa el a jogsértő magatartás folytatásától, a bíróság szinte bizonyosan helyt fog adni a keresetnek, és a perköltség megtérítésére fogja kötelezni az alperest. Ha az érintettek érzékenyebbnek mutatkoznak majd a spammerek okozta „sérelemre”, és rendszeresen kell perekkel szembenézniük, a spameket küldők kénytelenek lesznek jogszerű megoldást keresni.

Van olyan ügycsoport, ahol kevés sikerről lehet beszámolni. Az adatvédelmi biztos évek óta felhívja a figyelmet az okmánymásolások gyakorlatának jogellenességére. Bankok, biztosítók, távközlési vállalatok, a gazdasági élet egyéb résztvevői kevés hajlandóságot mutatnak arra, hogy az ügyfél okmányának kötelező jellegű fénymásolásától eltekintsenek. A legtöbb esetben kiderül, hogy a fénymásolás elsődleges célja a munkavállaló ellenőrzése. A munkáltató megköveteli alkalmazottjától, hogy „dokumentálja” az általa elvégzett munkát, készítsen másolatot arról az okmányról, amelyből a felvett adatokat kiolvasta. Mondanunk sem kell, ez az érv az információs önrendelkezési joggal szemben elfogadhatatlan, alkotmányjogilag értelmezhetetlen. A biztos az ilyen jellegű panaszok kapcsán mindig kifejti, hogy a személyes adatokat tartalmazó okmányok csak az érintett előzetes, határozott és tájékozott hozzájárulása birtokában fénymásolhatók le. Ha az érintettől az ügyintézés során megvonják ebben a kérdésben a választás lehetőségét, a fénymásolás útján megszerzett adatok tárolása révén az adott szerv jogellenesen kezel adatot. Örömteli ugyanakkor, hogy vannak olyan ügyfelek, akik kifogásolják a jogsértő eljárást, és nem járulnak hozzá igazolványuk másolásához. Feltehetően megváltozna a piaci szereplők hozzáállása is, ha azt tapasztalnák, hogy ügyfeleik nagy része számára elfogadhatatlan ez az eljárás, és jogsértő gyakorlatuk miatt ellehetetlenülne az ügyintézés.

A panaszügyek egyre tipikusabbnak tekinthető része egy olyan folyamatot jelez, melynek lényege, hogy elsősorban a piaci szereplők, kiemelten a munkáltató-munkavállaló viszonylatban érdekeik védelmében minden történést, munkafolyamatot, munkavállalóik minden lépését figyelemmel kívánják kísérni. Ennek egyik megnyilvánulása a „kamera-mánia”. Egyre gyakoribb, hogy a munkavállaló azzal szembesül, hogy nincs többé „egyedül” munkahelyén, az általa végzett munkát, és őt magát is kamerák figyelik. A kamerák által közvetített képet pedig a munka irányítója egy másik helyiségben kíséri figyelemmel - vagy éppen otthon ül a munkáltató, és internetes kapcsolat segítségével hazuról is látja, mi zajlik a munkahelyen. Ha a kamerák már kéznél vannak, természetesen a készített felvételeket rögzítik is (ki tudja, mennyi időre), a munkavállalókat pedig azzal tartják sakkban, hogy ha bármi olyat tesznek, ami a munkáltató érdekével ellentétes, számolhatnak a következményekkel, mert megdönthetetlen bizonyítékok állnak rendelkezésre. Adatvédelmi szempontból nem csak az aggályos, hogy a munkavállaló

állandó megfigyelés alatt áll, és a munkáltató adott esetben olyan tényekről is értesül, amelyek megismerésére ilyen minőségében nincsen joga. A képfelvétel készítéséhez (adatkezeléshez) szükséges hozzájárulás léte is vizsgálat tárgyát kell, hogy képezze. Az adatvédelmi biztos kezdetektől fogva különös figyelmet szentel annak a kérdésnek, vajon a munkavállaló által tett „hozzájáruló nyilatkozat” alapján végzett adatkezelés jogszerű-e. Az egzisztenciális függőség miatt ugyanis adott esetben hiányozhat az önkéntesség, amely az adatvédelmi törvény szerint a hozzájárulás egyik eleme.

De nem csak a munkahelyeket lepik el a kamerák. A közterület megfigyelése a biztonságtechnikai tevékenységgel foglalkozó cégek bővülő piacát jelenti. Ennek kapcsán a biztos rendszeresen arra emlékeztet, hogy a hatályos törvények szerint közterületen kizárólag a rendőrség és a közterület-felügyelet végezhet megfigyelést, a közvetített képeket pedig csak a törvény által meghatározott esetekben rögzítheti, a készített felvételeket csak meghatározott ideig őrizheti. A törvény szövege egyértelmű, a gyakorlat mégis szolgál néhány furcsasággal. A közbiztonság nem javul, ha történetesen a rendőr, aki a közterületet pásztázó kamera által küldött kép figyelését kapja feladatul, ehelyett a szomszéd helyiségben néz tévét. Érkezett olyan kérdés a hivatalhoz, hogy jogszerűen megfigyelhetőek-e kamerával azok a rendőrök, akiknek a monitor előtt kellene ülniük (a „megfigyelők megfigyelése”). A rendszer akkor sem hatékony, ha a kamerák „védelem” nélkül maradnak, ezért olyan kérdés is elhangzott már, hogy lehet-e olyan rejtett kamerával vigyázni a kamera épségét, amely mindössze a kamerát esetlegesen megrongáló személyről készít felvételt. Figyelmeztetni kell arra, hogy a kamerák működtetését a biztos csak a korábbi ajánlásában megfogalmazottak szerint tekinti jogszerűnek, másrészt arra, hogy a jogellenesen létrejött „bizonyíték” fordítva is „elsülhet”, amennyiben a sértett visszaélés személyes adattal bűncselekmény elkövetése miatt tesz feljelentést. És nem is szóltunk eddig arról, hogy a büntetőeljárásról szóló törvény szerint nem értékelhető bizonyítékként az eljárási jogokat lényegesen korlátozó módon megszerzett bizonyíték.

A munkahelyi és egyéb környezetben történő megfigyelések számos más formájával is találkozik munkája során a biztos, például a számítógépeken végzett műveletek, akár az összes leütés nyomon követésére alkalmas programok alkalmazásával. A totális kontrollra törekvés tendenciája olyan jelenség, amely új feladatok elé állítja az adatvédelmi biztos hivatalát.

Vitatott adatkérések

Az elmúlt időszakban ismételten azzal szembesült az adatvédelmi biztos, hogy országgyűlési, önkormányzati képviselők, miniszterek, államtitkárok, egyéb tisztviselők az adatvédelmi, és tevékenységükre vonatkozó jogszabályi előírások megkerülésével, illetve nagyvonalú értelmezésével igyekeznek olyan információk, személyes adatok birtokába jutni, amelyek felhasználásával, nyilvánosságra hozatalával a közélet tisztaságának megóvását, egyes szervezetek működésének ellenőrzését kívánják biztosítani. A biztos ezért úgy ítélte meg, hogy közleményben hívja fel a figyelmet az ilyen adatkérések jogi hátterére. Közleményében Péterfalvi Attila úgy foglalt állást, hogy a személyes adatok jogszerű kezeléséért elsősorban az adatok birtokosai, a nyilvántartások kezelői felelősek, hiszen az ő közreműködésük nélkül ilyen jellegű jogellenes adatkezelések nem történhetnek.

Önmagában az a tény, hogy a megkeresés felsőbb szervtől, irányító, ellenőrző szerepet betöltő személytől érkezik, nem alapozza meg az adatszolgáltatás teljesítésének kötelezettségét. Az adatkezelő kötelessége azt ellenőrizni, hogy az adatot igénylő szerv, vagy személy rendelkezik-e megfelelő felhatalmazással a kért adatok kezelésére. Amennyiben nem, az adattovábbítást meg kell tagadni.

Közérdekű adatok nyilvánossága

A közérdekű adatok megismeréséhez való jog szintén az alkotmányban rögzített alapjog. A magyar információs jogok sajátossága, hogy erről a területről kevesebb szó esik, talán azért is, mert az emberek nem érzik olyan súlyú sérelemnek, ha például egy önkormányzat gazdálkodásával összefüggő adatot nem ismerhetnek meg, mintha ugyanaz a szerv személyes adatai között „kutakodna”. Pedig ha az állampolgárok tudatosan élnének ezen jogukkal, az állami és az önkormányzati szervek, egyéb közfeladatot ellátó szereplők lényegesen erősebb társadalmi ellenőrzés mellett láthatnák el feladataikat. A kisebb érdeklődés az Adatvédelmi Biztos Irodájának ügystatisztikájában is megmutatkozik. Az idei év első felében ötven és hatvan közé tehető az információs szabadság területére eső beadványok száma. A személyes adatok védelmével kapcsolatos ügyekhez képest több a konzultációs beadvány, és a megkeresések harmada továbbra is önkormányzatoktól érkezik.

Természetesen ezen a területen is vannak rendszeresen visszatérő kérdések. Ilyen a bírósági ügyiratok nyilvánosságának kérdésköre, amellyel összefüggésben jelenleg is több vizsgálat folyik. Újra és újra felmerülnek az egyes hatósági ügyekben született iratok nyilvánosságáról folytatott vita kérdései. Nem véletlen, hogy ezeket a problémákat a gyakorlat nehezen oldja meg, hiszen az adatvédelmi törvény 1992-es, eredeti koncepciójában szerepelt még az a szöveg, hogy az egyedi hatósági ügyek iratainak nyilvánosságáról külön törvény rendelkezik. Ezt a szövegrészt a vita során kivették a törvényből, a külön törvény sem született meg, így a jogalkalmazón a sor, hogy addig, amíg nincsen hatályos törvény, iránymutatást adjon az érintett szerveknek. Az adatvédelmi biztos elé kerülő ügyek bizonyították, hogy finom, differenciált szabályozásra van szükség e téren.

Az ún. üvegsebtörvény feloldotta a közérdekű adat és az üzleti titok definíciója között régóta fennálló konfliktust. Ez mindenképpen előrelépésként értékelhető.

Az információs jogok egy-egy konkrét ügy kapcsán nehezen határolhatóak el egymástól, hiszen a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez, a sajtószabadsághoz, a véleménynyilvánításhoz való jog sok szálon kötődik egymáshoz. Ezt a tényt bizonyította két idei ügy is.

Egy beadványban az egyik kereskedelmi televízió azt kifogásolta, hogy nem fér hozzá teljes egészében az Országgyűlés üléseiről készített felvételekhez, hanem csak egy megvágott anyagot kap meg. A televízió-társaság a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog korlátozásaként értékelte az Országgyűlés eljárását. A kérdés érinti ugyan a információs szabadságot, a többi információs alapjog kontextusából azonban nem lehet kiszakítani, ezért a konkrét ügy nem is ítéltető meg kizárólag a közérdekű adatok nyilvánosságához fűződő jog szempontból.

Hasonlóan ehhez nem csak adatvédelmi vonatkozása volt a Magyar Távirati Iroda eljárása kapcsán indult vitának. Az MTI honlapjának látogatói is találkozhattak azzal a változással, hogy csak „kóstolót” lehet olvasni az MTI által összeállított hírekből, a teljes híryanaghoz csak „fizetős szolgáltatás” keretében lehet hozzájutni. A közérdekű adatokat is tartalmazó hírek minél szélesebb körű nyilvánosságát, és minél könnyebb hozzáférését szorgalmazó adatvédőként ugyan nem minősíthetjük öröndetesnek a jogszabályban meghatározott feladatokat ellátó MTI magatartását, ugyanakkor a biztos vizsgálata során megállapította, hogy az MTI jogszerűen járt el. A kérdés szintén több alapjogot érint, így a sajtószabadságot is.

Megújult az adatvédelmi biztos honlapja

Az előzőekben említett típusügyek valóban csak kiragadott példák abból a munkából, amit az adatvédelmi biztos végez. Részletesebb elemzésre nem vállalkozhatok – terjedelmi okokból sem, a biztos tevékenységéről ugyanakkor részletes képet lehet kapni a www.obh.hu címen elérhető, az

adatvédelmi biztos saját informatikai részlegén dolgozó szakemberek munkájának köszönhetően új formával és tartalommal bővült honlapon, ahol az éves parlamenti beszámolók teljes szövege is olvasható. A honlap régi igényt kielégítve az év során keresőfunkciót kapott.

Nemzetközi kapcsolatok

Nemzetközi vonatkozásban első helyen említendő az a tény, hogy a csatlakozott országok, így Magyarország adatvédelmi biztosja is teljes jogú tagként vesz részt a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelmével foglalkozó munkacsoport (úgynevezett 29-es munkacsoport) munkájában. A csatlakozás időpontjáig a biztos megfigyelőként kísérhette figyelemmel a munkacsoport tevékenységét, amely az Unió adatvédelmi irányelve egységes alkalmazása tárgyában vizsgálatot folytathat le, illetve tanácsadó testületként működik – a Bizottsággal együttműködve.

A jogharmonizációs jogszabály-módosítások után különböző országokból számos megkeresés érkezik a biztos hivatalához, melyben a hatályos magyar szabályozás iránt érdeklődnek a megkereső szervek és személyek. Nagy számú azon megkeresések száma, melyekben a telekommunikáció, a spamek, az egészségügyi adatkezelés, az Internet adatvédelmi vonatkozású kérdéseiben kérnek eligazítást a beadványt tevők, gyakran abból a célból, hogy tájékozódjanak, vajon magyarországi érdekeltységük munkavállalóival szemben milyen speciális eljárásra van szükség. Az utasok adatainak az Egyesült Államokba való kötelező továbbítása kapcsán szintén sok megkeresést kap a biztos, tekintettel arra is, hogy az Európai Unió tagállamai a kérdésben nem tudtak egységes álláspontot kialakítani.

A nemzetközi kapcsolattartás és együttműködés fontos fórumai a különböző konferenciák. Ilyenek a rendszeresen sorra kerülő konferenciák, pl. az Adatvédelmi Biztosok Nemzetközi Konferenciája, az Európai Adatvédelmi Biztosok Tavaszi Konferenciája, valamint az speciális területekkel foglalkozó kezdeményezések, mint a telekommunikáció adatvédelmi kérdéseivel foglalkozó úgynevezett Berlin-csoport, vagy a biztosok munkatársainak részvételével működő, a panaszügyek intézésének kérdéseit vizsgáló munkabizottság.

Az említett fórumokon és bizottságokban a biztos személyesen, vagy munkatársai révén rendszeresen részt vesz.

Ahogy az több ponton említettem, mind a személyes adatok védelméhez, mind a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének kulcsa, hogy azokkal alanyai tudatosan éljenek. Az adatvédelmi biztos feladatát igazán hatékonyan akkor tudja ellátni, ha a polgárok is számon kérik jogaik érvényesülését a velük kapcsolatban álló szerveken, piaci szereplőkön, és ha úgy látják, hogy jogaik sérülnek, akár a biztosnál, akár más fórumon jogorvoslatot keresnek.

jogi hírek

interjúk

publikációk

vitafórum

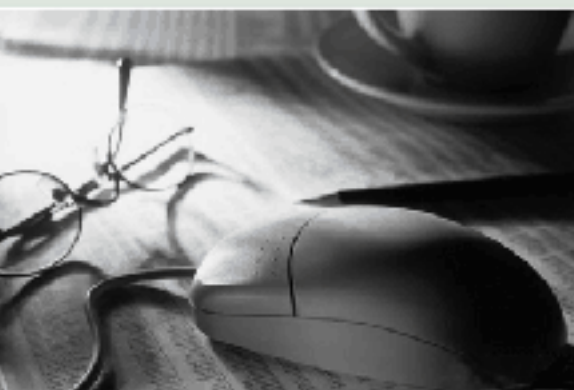
szaknévsor

jogi szakkönyv-katalógus

jogi állásbörze

szakmai rendezvények

heti hírlevél

országos ügyvédi szaknévsor

magyar, angol és német nyelven

ügyfél keres ügyvédet szolgáltatás